

ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಗುರು, ಮೈಸೂರು ಪವನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದವರು ನಂಗಪುರಂ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ - ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ದೂರಾಲೋಚನೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು 'ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಚಾರಿಣಿ ಸಮಿತಿ'ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು (1917), ಅದರ ಮುಖಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ 'ವಿಜ್ಞಾನ' ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಂದರು (1918-19). ಯಾರಿಗಾದರೂ ನೆನಪಿದ್ದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅದರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂದಿನ ಓೀಳಿಗೆಗೆ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ಎಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದಾರು? ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವತಿಯಿಂದ 'ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ', 'ಪಂಪರಾಮಾಯಣ', 'ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ', 'ಪಂಪಭಾರತ' ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ತೋರಿದ

ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಮರೆಯಲಾರರು (ವಿಜ್ಞಾನದ 24 ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು, ಮೂಲ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು 2 ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ 'ಉದಯಭಾನು ಕಲಾಸಂಘ' ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ). ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ 'ವಿಜ್ಞಾನ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಕುತೂಹಲದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು: 'ಸಸ್ಯಗಳ ವಿವಾಹ ಕ್ರಮ', 'ಆರ್ಕಿಮಿಡೀಸನು ಅಕ್ಷಸಾಲೆಯ ಮೋಸವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದು', 'ವಿದ್ಯುತ್ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ನರನು ಕೈಹಿಡಿದದ್ದು'. ಬಹುಮಾಲು ಬೆಳ್ಳಾವೆಯವರೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಸೊಗಡನ್ನು ನೀಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎರಡೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 'ವಿಜ್ಞಾನ' ಚಂದಾದಾರರಲ್ಲದೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು.

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ 1939ರಲ್ಲಿ ಭೌತವಿಜ್ಞಾನದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಇವರಿಂದಲೇ 'ಜೀವವಿಜ್ಞಾನ' ಎಂಬ ಕೃತಿ ಬರೆಸಿತು. ಅಲ್ಲೂ ಶಿಸ್ತು: ಜೀವವಿಜ್ಞಾನದ ತಜ್ಞರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಅದು ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಇವರ ಗುರು ನಂಗಪುರಂ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ 1931ರಲ್ಲೇ 'ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿನೋದಿನಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೇರೂರಲು ಈ ಲೇಖಕದ್ವಯರು ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮ ನೆನೆಯಲೇಬೇಕು.

ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಕಾರಂತ ಪ್ರಪಂಚ

ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ವ್ಯಾಜ ಪ್ರೇಮ ತೋರಿ, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಯಾವುದು ಬೇಕು ಎಂದು ಸದಾ ಕೊಲಂಬಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದವರು ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು. ತಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಗೊಳಿಸಿದ ಛಲವಾದಿ, ಧೀಮಂತ ಸಾಹಿತಿ ಅವರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕೋಶದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥರ್ ಮೀ ಬರೆದ ಮಕ್ಕಳ ವಿಶ್ವಕೋಶವನ್ನು ಓದಿ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ, ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿ, ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸಿ ಕನ್ನಡದ ಗಂಧ ಹರಡಿದವರು ಕಾರಂತರು. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಚರಿತ್ರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಹಲವು ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಆಗಲೂ ಉದಾರಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಮೂರು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಮಾರಲು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಯಿತಂತೆ. ಕಾರಂತರು ಎದೆಗುಂದಲಿಲ್ಲ. ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟರು. ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ, ಅದೂ ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೇ. 1959ರಿಂದ ತೊಡಗಿ 1964ರವರೆಗೆ 'ಈ ಜಗತ್ತು', 'ಜೀವ ಜೀವನ', 'ವಸ್ತು ಚೈತನ್ಯ', 'ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಧನ' - ಈ ನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದ ಜ್ಞಾನಗಂಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. 'ಆಕಾಶಗಂಗೆಯ ಆಚೆ ಈಚೆ' ಇಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೇರಾವ ಸಾಹಿತಿ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ? ಆದರೆ ಅವರ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ಸಂಪುಟಗಳ ಬಳಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಂತರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಬಳಸಿರುವ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳಿಗೆ ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಬಂದವು. ಆದರೆ ಒಣನೆಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನೆಗಿಲು ಹೂಡಿದ ಭೈರವ ನಮ್ಮ ಕಾರಂತರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು.

ದ್ರೋಣಪರ್ವ ಆರ್.ಎಲ್. ಎನ್:

ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಮ್ಮೆ 'ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆರ್.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರ ಕೃತಿಗಳಿವೆಯೇ?' ಎಂದು ಕೇಳಿ. ನಿನ್ನಂಶಯವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಪಾಟಿನಿಂದ ಎತ್ತಿ ತಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ 'ನಕ್ಷತ್ರಲೋಕ', 'ಶಬ್ದ', 'ಶಕ್ತಿ', 'ರೇಡಾರ್', 'ಚಂದ್ರಲೋಕ ಯಾತ್ರೆ'

ಆರ್.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ

ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಾಜೂಕಾಗಿ ತಂದಿಡುತ್ತಾರೆ. 'ಇರಿ, ಇರಿ' ಎಂದು 'ಜಗತ್ತಿನ ಹುಟ್ಟು ಸಾವು' ಕೃತಿಯನ್ನು ತಂದು, 'ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಓದಿ, ಉಳಿದವನ್ನು ಆಮೇಲೆ' ಎಂದು ಖಂಡಿತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಆರ್.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ನಿಜವಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ದೀವಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಆರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡವರು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಭೌತವಿಜ್ಞಾನದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಕನ್ನಡದ ಕಸುವನ್ನು ಮರೆತವರಲ್ಲ. ಅವರ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾದಾಗ, ಅವರೇ ಟಂಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವಿಗೆ ಬಳಸುವ 'ಶ್ವೇತಕುಬ್ಜ', 'ಸಮಸ್ಥಾನಿ' ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ಭಾವಕೋಶದಿಂದ ಎದ್ದುಬಂದ ಪದಗಳು. 'ಶಬ್ದ' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಎಂಥ ಅದ್ಭುತ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ

ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಚಾರಿಕೆ

ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯಂತೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಮೊದಲು ಹೊಳೆಯುವ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲೊಂದು ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆ. 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' ಮತ್ತು 'ಸುಧಾ'ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬರಹಗಳನ್ನು (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬರಹಗಳನ್ನು) ಬರೆದುದಲ್ಲದೆ, ಹಲವರನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನದ ಬರಹಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹಚ್ಚಿದ್ದು ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆ. 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅವರ 'ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶೇಷ' ಅಂಕಣ, ಭಾರತೀಯ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲೇ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ವಿಶೇಷ ಅಂಕಣಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಎಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸಿದ ಎನ್. ವಾಸುದೇವ್ ಅವರು ಫ್ರೀಲಾನ್ಸ್ ಬರಹಗಾರರಾಗಿ 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' ಮತ್ತು 'ಸುಧಾ'ಗಳಲ್ಲಿ ದಶಕಗಳಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಕೂಡ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ.